

KRAJOWA IZBA
RADCÓW PRAWNYCH

00-540 Warszawa, Aleje Ujazdowskie 41 lok. 2
tel./fax: 022 622 05 88, 622 84 28;33 • e-mail: kirp@kirp.pl • NIP: 526-10-43-011

L.dz. 6821 /2015

Warszawa, dnia 28 stycznia 2015 r.

**Szanowny Pan
Mateusz Szczurek**

**Minister Finansów
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Ministrze

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na 84 posiedzeniu obecnej kadencji, w dniu 15 stycznia 2015 r., uchwalił ustawę o zmianie ustawy o Służbie Celnej, ustawy o urzędach i izbach skarbowych oraz niektórych innych ustaw. Na dzień sporządzania niniejszego pisma ustawa oczekuje na podpis Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Stosownie do treści powołanej ustawy, z dniem jej wejścia w życie, tj. 1 kwietnia 2015 r., pracownicy urzędów skarbowych staną się pracownikami izb skarbowych (art. 42 ust. 1). Na dyrektorów izb skarbowych ustawa nakłada obowiązek zawiadomienia na piśmie tych pracowników, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy, o zmianach, jakie nastąpiły w zakresie ich stosunków pracy (art. 42 ust. 2).

Do rad okręgowych izb radców prawnych, a także bezpośrednio do Krajowej Rady Radców Prawnych, docierają liczne sygnały od radców prawnych zatrudnionych w urzędach i izbach skarbowych, zawierające obawy, że wprowadzenie w życie wyżej wskazanych rozwiązań może prowadzić do naruszeń prawa, w tym praw pracowniczych przedstawicieli powołanej grupy zawodowej.

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, radcowie prawni wykonujący zawód w ramach stosunku pracy mogą być zatrudnieni w więcej niż jednej jednostce organizacyjnej w wymiarze przekraczającym jeden etat. Z powyższego prawa korzysta część radców prawnych zatrudnionych w administracji skarbowej, w której

zatrudniani byli oni nie tylko z uwagi na swoją specjalizację, ale także presję ze strony zwierzchników, iż jedynym możliwym dodatkowym zatrudnieniem jest świadczenie pomocy prawnej w tym pionie administracji. Zespolecie aparatu urzędniczego izb i urzędów skarbowych w jedną jednostkę organizacyjną prowadzić może - w odniesieniu do tych osób - do sytuacji, w której ograniczony zostanie ich dotychczasowy etatowy wymiar pracy w administracji skarbowej.

W związku z pracami przygotowawczymi dotyczącymi wdrożenia nowych przepisów ustawowych w podległych Panu Ministrowi izbach i urzędach skarbowych, do samorządu radcowskiego docierają sygnały, że wprowadzanym zmianom mogą nadto towarzyszyć ograniczenia w możliwościach podejmowania przez radców prawnych dodatkowego zatrudnienia lub działalności gospodarczej w zakresie świadczenia pomocy prawnej.

Kwestia ta - w odniesieniu do radców prawnych zatrudnionych w Ministerstwie Finansów - była już przedmiotem zainteresowania Rzecznika Praw Obywatelskich, kwestionującego zarządzenie Dyrektora Generalnego Ministerstwa Finansów nr 24/BDG/2014 z dnia 25 lipca 2014 r. (vide pismo Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 18 grudnia 2014 r., L.dz. 6199/2014). Sprawę tę poruszano w korespondencji z Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich (pismo Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 7 marca 2013 r., L.dz. 1327/OBSiL/2013). Ponadto Departament Służby Cywilnej w piśmie z dnia 2 grudnia 2009 r. skierowanym do Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych wyraził opinię, iż *„przepisy art. 80 ustawy o służbie cywilnej nie uniemożliwiają radcom prawnym - członkom korpusu służby cywilnej kontynuowania lub podjęcia dodatkowego zatrudnienia, o ile zatrudnienie to nie koliduje z zadaniem korpusu służby cywilnej jakim jest zapewnienie zawodowego, rzetelnego, bezstronnego i neutralnego politycznie wykonywania zadań państwa.”* Tym samym niezrozumiała jest polityka kadrowa kreowana przez Dyrektora Generalnego Ministerstwa Finansów w zakresie nieprzychylnego stanowiska dotyczącego podejmowania dodatkowego zatrudnienia lub zajęć zarobkowych przez członków korpusu służby cywilnej w Ministerstwie Finansów, zwłaszcza w świetle planowanego konsolidowania stanowisk radców prawnych.

Zaznaczyć należy, że zatrudniony w służbie cywilnej radca prawny zobowiązany jest przestrzegać zasad etyki korpusu służby cywilnej (ujętych w zarządzeniu Prezesa Rady Ministrów z 6 października 2011 r.). Przyjęcie a priori istnienia konfliktu interesów, a więc kolizji dodatkowego zatrudnienia z zadaniami służby cywilnej tj. naruszania zasad rzetelności, bezstronności, zwłaszcza w odniesieniu do radcy prawnego, który wykonując zawód zaufania publicznego przestrzega również zasad Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, jest

daleko idącym nadużyciem. Nie mamy do czynienia z taką praktyką w innych pionach administracji publicznej, a z ustaleń organów samorządu radcowskiego wynika, że radcowie prawni zatrudnieni w innych organach administracji rządowej i samorządowej nie są tak ograniczani w swoim uprawnieniu do prowadzenia szeroko pojmowanej dodatkowej działalności zarobkowej.

Radcowie prawni zatrudnieni w konsolidowanych urzędach, tj. w urzędach i izbach skarbowych zwracają również uwagę, że założeniem procesu było utrzymanie pracy przez wszystkich dotychczas zatrudnionych. Okazuje się jednak, że kształt reformy wypracowany w Ministerstwie Finansów nie przewiduje obsługi prawnej naczelników urzędów skarbowych przez radców prawnych. Zadania te w niewielkiej części, tj. w zakresie obsługi procesowej, zostaną przeniesione na poziom izby skarbowej. Nie przewiduje się natomiast merytorycznej obsługi prawnej urzędów skarbowych, co może narażać interes publiczny, a w dalszej perspektywie interes indywidualny obywatela. Taka konstrukcja budzi także realne obawy o dalsze zatrudnienie tych radców prawnych, którzy dotychczas zatrudnieni byli wyłącznie w urzędach skarbowych, jak również tych, którzy dotychczas świadczyli pracę w izbie skarbowej i urzędzie skarbowym.

Zważywszy na powyższe, uważam za pożądane i celowe spotkanie przedstawicieli podległego Panu Ministrowi Urzędu z przedstawicielem Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych, w celu omówienia sygnalizowanych w niniejszym piśmie spraw oraz wyjaśnienia przedstawianych wątpliwości dotyczących dodatkowego zatrudnienia radców prawnych w pionie administracji skarbowej.

Proszę zatem uprzejmie o zaproponowanie odpowiedniego terminu i miejsca takiego spotkania. Po przyjęciu uzgodnień w tej mierze, możliwe będzie bardziej szczegółowe wyspecyfikowanie zagadnień, które byłyby przedmiotem planowanych rozmów.

Z poważaniem

Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych

dr hab. Arkadiusz Bereza